

Handläggare: Susanne Forss Gustafsson
Telefon: 08-508 22 064

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd

Svar på remiss "Kultur i ögonhöjd - för, med och av barn och unga- strategisk plan för barn-och ungdomskultur i stockholm 2009-2012"

Förslag till beslut

1. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Maria Mannerholm
Stadsdelsdirektör

Renée Hildebrand
Avdelningschef

Sammanfattning

En remiss om förslag till en strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2009-2012, har inkommit till stadsdelsnämnden från kommunstyrelsen. Kulturförvaltningen har på uppdrag av kulturnämnden arbetat fram förslaget. Arbetet har följt anvisningarna i stadens checklista för övergripande styrdokument och i kommunikation med representanter för målgruppen. Den strategiska kulturplanen för barn och ungdom är ett övergripande styrdokument för staden. Varje berörd nämnd och bolag ska i sina åtaganden väga in planens mål och strategier. Planen innehåller mål och strategier för hur barn och unga ska ta del av, själva skapa, utöva och arrangera kultur. Ett vidgat kulturbegrepp presenteras där hänsyn tas till ungas egen uppfattning om vad kultur är. Det övergripande målet är att *alla barn och unga i Stockholm ska ha likvärdig tillgång till professionella kulturupplevelser och likvärdiga möjligheter till eget skapande*. Förvaltningen finner att planen är ambitiöst och omfattande och lämnar sina synpunkter på remissen bl.a. kring föreslagen ansvarsfördelning och behov av lokala arenor för barn- och ungdomskultur.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom förskoleavdelningen. Synpunkter har inhämtats från samhällsplaneringsavdelningen och avdelningen för social omsorg. Information om ärendet lämnades till fackliga representanter 08-11-18.

Bakgrund

Remiss om förslag till en strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2009-2012, har inkommit till stadsdelsnämnden för från kommunstyrelsen. Svar ska lämnas senast 08-11-30. Se bilaga.

Kulturförvaltningen har på uppdrag av kulturnämnden arbetat fram ett förslag till en bearbetad version av kommunfullmäktiges återremitterade förslag till strategiskt plan för barn och ungdomskultur i Stockholm. Arbetet har följt anvisningarna i stadens checklista för övergripande styrdokument och i kommunikation med representanter för målgruppen.

Uppdraget omfattade också att väga in remissvaren på det 2007 återremitterade förslaget samt att sätta in planen i ett större perspektiv utifrån följande aspekter.

- den tekniska utvecklingen relaterat barn och ungas kulturvanor
- populärkultur, kommersiell kultur och invandrade kulturer
- tillgänglighet för barn och unga med funktionsnedsättning
- internationalisering
- samordning med skolor och förskolor
- starkare närvaro av professionella kulturarbetare
- konsekvenserna av betänkandet *Tänka framåt, men göra nu* av aktionsgruppen för barnkultur (SOU 2006:54)

Uppdraget ställde också krav på en formulering av en användbar definition av barns och ungas kultur och kulturliv, en analys av vad som är hindren för att alla barn ska ha likvärdig tillgång till kultur samt formulering av övergripande mål, delmål, strategier samt hur ansvaret ska fördelas. Uppdraget pekar också på behovet av metoder för uppföljning.

Kulturnämnden beslöt på sitt sammanträde 08-09-16

- att kulturnämnden för sin del godkänner förslaget till strategisk plan för barn- och ungdomskultur 2009-2012
- att kulturnämnden för sin del godkänner förslaget att tillsätta en arbetsgrupp för implementering av den strategiska planen för barn- och ungdomskultur 2009-2012
- att kulturnämnden för sin del godkänner förslaget att tillsätta en arbetsgrupp för att utarbeta en modell för en kvalitativ uppföljning samt barnkonsekvensanalys

- att kulturnämnden överlämnar förslagen till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Planens innehåll i korthet

Den strategiska kulturplanen för barn och ungdom är ett övergripande styrdokument för staden. Varje berörd nämnd och bolag ska i sina åtaganden väga in planens mål och strategier. Planen innehåller mål och strategier för hur barn och unga skall ta del av, själva skapa, utöva och arrangera kultur. Ett vidgat kulturbegrepp presenteras där hänsyn tas till ungas egen uppfattning om vad kultur är. Utgångspunkten är två etablerade kulturbegrepp, det estetiska och det antropologiska. Kultur för barn och unga föreslås utöver de traditionella konstformerna definieras utifrån den kultur som berör dem och som uppfattas av dem själva som relevant i deras vardag — deras "levda kulturer".

Målen

Övergripande mål

Alla barn och unga i Stockholm ska ha likvärdig tillgång till professionella kulturupplevelser och likvärdiga möjligheter till eget skapande

Fem målområden är formulerade med strategier för genomförande och fördelning av ansvar:

1. *Kultur för, med och av barn och unga är lika viktigt*
2. *Alla barn och ungdomar ska ha likvärdiga möjligheter att ta del av kultur*
3. *Kultur och estetik ska vara en integrerad del i lärandet*
4. *Barn och ungdom ska ha inflytande över och delaktighet i sitt eget kulturliv*
5. *Staden ska stödja ungt kulturentreprenörskap*

Målen relaterar till stadens vision 2030 och andra viktiga styrdokument som läroplaner och FNs barnkonvention. Delaktighet och inflytande är ledord och kulturell och språklig kompetens lyfts fram som en medveten strategi för att utveckla Stockholm till en mångsidig och upplevelserik storstad.

Den strategiska kulturplanen föreslås rikta sig till nämnder och bolag i staden som arbetar med barn och ungdom. Det gäller såväl ungas aktiviteter som deras fysiska miljö. Ansvaret föreslås åvila stadsdelsnämnder, kulturnämnden, Stockholms stadsteater AB, idrottsnämnden, utbildningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, fastighetsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt allmänna skolbyggnads-

och bostadsbolag. Ambitionen med planen är också att den ska spridas som inspiration och verktyg till aktörer utanför det kommunala uppdraget som är involverade i barns och ungdomars kultur och fritid i Stockholm.

Planen visar också på hinder och framgångsfaktorer som finns i förverkligande av kulturmålen.

Ansvarsområden som föreslås i kulturplanen för stadsdelsnämnderna är:

- att det i den lokala fritidsverksamheten finns platser, lokaler, personal och verksamhet som ger barn och unga möjlighet att möta den professionella kulturen och att utöva eget skapande.
- ansvarar för att samla in statistik över genomförda kulturarrangemang inom stadsdelen.
- svarar för att barn i förskolan får ta del av professionell konst och kulturupplevelser och får uttrycka sig i eget skapande.
- svarar för att den lokala kultur- och fritidsverksamheten ger förutsättningar för ungas entreprenörskap.

Förvaltningens synpunkter

Den strategiska planen för barn och ungdomskultur är ambitiöst och omfattande. Det vidgade kulturbegreppet ger möjlighet för barn och unga att ta del av och/eller vara en del av stadens kulturliv. Ett vidgat kulturbegreppet och deltagandet ger en bra grogrund för berikat kulturliv som kan leva upp till planens intention att utveckla Stockholm till en mångsidig och upplevelserik storstad. Stockholm har redan idag ett rikt kulturliv. Kulturplanens mest angelägna uppgift blir därför att stärka barn och ungas inflytande och delaktighet.

Som påpekas i kulturplanen är det viktigt att det finns arenor i alla delar av staden för barn och unga att möta den professionella kulturen samt möjligheter för barn och unga att få stöd och verktyg för eget skapande. Mötesplatser efterfrågas också för barnkultur i närområdet och av unga med möjlighet att ta del av evenemang eller själva kunna skapa.

Hägersten- Liljeholmen är en stadsdel under stor omvandling med stor inflyttning. Stadsdelen marknadsförs av såväl kommunala som privata aktörer med en kultur och designprofil. Ändå saknas just flexibla, ändamålsenliga och tillgängliga lokaler som kan nyttjas för kulturevenemang och eget skapande för barn och unga. Stadsdelsnämnden har inte möjlighet att tillskapa mötesplatser typ kulturhus, allaktivitetshus där många intressenter och verksamheter kan samsas eller av större format. Stadsdelsnämnden förfogar inte över allmänna lokaler eller investeringsbudget för detta och kan därmed inte ta på sig ansvaret för att tillskapa lokaler.

Idag finns inte heller något uttalat ansvar för allmänna lokaler i stadsbyggnadsprocessen, vilket kan göra att detta ”glöms bort”. Samutnyttjande av lokaler försvåras också när det är många aktörer men ingen med samordningsansvar. En central funktion, kan vara lösningen, med överblick över staden, dess behov och förutsättningar och som kan driva frågor gällande allmänna lokaler och mötesplatser såsom bibliotek, kulturhus, fritidsgårdar i byggprocesser. Denna funktion kan då också ha till uppgift att samordna olika intressenter och intressen kanske för samutnyttjande av arenor och platser.

Stadsdelsnämnden har ingen allmän budget eller tjänst för att anordna kultur-evenemang. Förskolorna i stadsdelen tilldelas en kulturpeng per inskrivet barn, i år 51 kronor. Kulturpengen används till olika möten med professionella utövare och eget skapande integrerat i verksamheten. Stadsdelens ungdomsgårdsverksamhet är upphandlad och anbud har begärts in för parklek. Beaktande av kulturplanen kan göras först vid nästa upphandling men begränsas samtidigt av budget.

Stadsdelsnämnden föreslås ansvara för statistik över genomförda kulturarrangemang inom stadsdelen. Förvaltningens möjlighet att föra statistik begränsas av sitt ansvarsområde, vilket i dag är det som sker inom förskola samt ungdomsgårdsverksamhet och parklek. De två senare under förutsättning att uppgiften finns avtalad med entreprenörer. Med det vidgade kulturbegreppet och många andra aktörer på kulturarenan kan viktigt kulturstatistik missas.

För att få jämförbar statistik kan definition av begrepp, såsom kulturevenemang behöva förtydligas och vad som skall mätas. Förslaget att inrätta en arbetsgrupp, för att utarbeta en kvalitativ modell för uppföljning och barnkonsekvensanalys, finner förvaltningen både nödvändigt och gott.

Kulturnämnden föreslår en arbetsgrupp för implementering av den strategiska planen för barn och ungdomskultur, vilket kan behövas för att den skall få genomslag och skapa gehör för innehålllets andemening.

Bilagor

Remiss "Kultur i ögonhöjd - för, med och av barn och unga - strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2009-2012"